

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3246/2022
11.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Мирјана Деретић, адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија воз“, Београд, чији је пуномоћник Борис Богдановић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 683/22 од 01.04.2022. године, у седници већа одржаној 11.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 683/22 од 01.04.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 5974/21 од 22.11.2021. године, а захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка у износу од 24.512,36 динара **СЕ ОДБИЈА**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу плати 79.280,90 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од 8 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 5974/21 од 22.11.2021. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да има право на исплату топлог оброка и регреса за период од фебруара 2016. године закључно са фебруаром 2018. године код туженог. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу за период од фебруара 2016. године закључно са фебруаром 2018. године исплати на име неисплаћеног топлог оброка укупан износ од 96.385,47 динара и то појединачне месечне износе са законском азтезном каматом како је наведено у садржини тог става. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу за период од фебруара 2016. године закључно са фебруаром 2018. године исплати на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора укупан износ од 26.423,75 динара и то појединачне месечне износе са законском азтезном каматом како је наведено у садржини тог става. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу

накнади трошкове парничног поступка у износу од 142.420,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 683/22 од 01.04.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, другом и трећем, изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди право на исплату топлог оброка и регреса за период од фебруара 2016. године закључно са фебруаром 2018. године и обавезе тужени да тужиоцу за период од фебруара 2016. године закључно са фебруаром 2018. године накнади трошкове исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, са законском затезном каматом од дана доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке преиначено је решење о парничним трошковима садржано у ставу четвртм изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 142.420,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а обавезан тужилац да туженом накнади трошкове првоаступеног поступка у износу од 18.384,27 динара. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другоступеног поступка у износу од 24.512,36 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредба парничног поступка, погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, с предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној по одредби чл. 404. Закона о парничном поступку.

Пошто је другоступени суд преиначио првостепену пресуду, то је ревизија дозвољена на основу чл. 403. ст. 2. тач. 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18) – у даљем тексту: ЗПП, па је одлучивање о посебној ревизији сувишно.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП- а, у вези члана 403. став 2. тачка 2., па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код туженог Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија воз“, које је настало издвајањем из „Железнице Србије“ АД на основу статусне промене по одлуци Владе Републике Србије од 02.07.2015. године. Колективним уговором „Железнице Србије“ АД из марта 2015. године предвиђено је да су накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора садржане у вредности радног часа за обрачун и исплату зараде. У обрачунским листама тужиоцеве зараде нису посебно исказивани износи ових накнада, нити су у означеном колективном уговору утврђени параметри на основу којих је могуће ове накнаде издвојити из износа зараде по основу обављеног рада и временаведеног на раду. Висина накнаде трошкова за исхрану у току рада, као и регреса за коришћење годишњег одмора, утврђена је из налаза и мишљења судског вештака који је обрачун радио коришћењем параметара из последњег колективног уговора по којем је тужени ове накнаде обрачунавао и исплаћивао запосленима..

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чланова 104. став 1, 105. став 1. и 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду обавезао туженог на исплату спорних потраживања насталих у периоду када је тужилац био у радном односу код туженог. По становишту тог суда, означеним законским одредбама тужиоцу је признато право на тражене накнаде које у општем акту - колективном уговору из марта 2015. године нису конкретизоване одређивањем параметара на основу којих се њихова висина може издвојити из вредности радног часа, нити су исте посебно исказиване у обрачунским листама тужиоцеве зараде. Због тога је и обавезао туженог на њихову исплату у висини утврђеној вештачењем, коришћењем критеријума из последњег колективног уговора по којем су ове накнаде обрачунаване и исплаћиване запосленима.

Другостепени суд је усвојио је жалбу туженог и преиначио побијану пресуду. По становишту тог суда, сагласно члану 118. став 1. Закона о раду тужилац накнаду спорних трошкова остварује у складу са општим актом, уговором о раду, односно као део основне зараде јер је колективним уговором друштва преносиоца било предвиђено да су оне урачунате у вредност радног часа, при чему су без значаја околности да се не може утврдити обим у којем ове накнаде учествују у обрачунској вредности радног часа и да њихова висина није посебно исказивана у обрачунским листама тужиоцеве зараде.

По становишту ревизијског суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је одлучио да преиначи првостепену пресуду којом је усвојен тужбени захтев.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 61/05) које се примењују од 01.01.2006. године, поред осталог, предвиђено је и право запосленог на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачке 5. и 6). Послодавцима је, након почетка примене новелираног Закона о раду, остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада. Притом, њихова висина мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ти трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу без обзира на њихову стручну спрему, звање и радно место.

Колективним уговором друштва преносиоца Железнице Србије“ АД од 24.03.2015. године који је наставило да примењује и друштво стицаоц, овде тужени, предвиђено је да је у вредност једног радног часа за обрачун и исплату зараде укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност $\frac{1}{12}$ регреса за коришћење годишњег одмора, сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима. Тужени нису доставили одлуку о висини ових накнада, нити је обављеним вештачењем могла бити утврђена њихова висина - вредност са којим су укључене у вредност једног радног часа. То, међутим, не искључује право тужиоца на исплату ових накнада. Не може се прихватити став да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с`обзиром да се тужени није изјаснио

о њиховој висини нити су спорне накнаде номинално исказане у платној листи тужиоца, како је то предвиђено Законом о раду.

Сходно изложеном, могло би се закључити да је тужени у погледу исплате наведених накнада законске одредбе примењивао на штету тужиоца. Пошто колективни уговор који се примењивао у спорном периоду не садржи конкретну регулативу која утврђује висину тражених накнада, тужилац може потраживати њихову исплату у нето износу према параметрима из ранијег колективног уговора. У овом случају тужилац је то и учинио тако што је тужбени захтев поставио у висини износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, утврђених налазом и мишљењем вештака, применом тих параметара и такав тужбени захтев је основан.

Код наведеног, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП преиначио другостепену пресуду, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чл. 153. и 154. ЗПП припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су му досуђени у укупном износу од 79.280,90 динара и то: на име трошкова за састав ревизије од стране адвоката износ од 18.000,00 динара, као и на име таксе на ревизију износ од 24.512,36 динара и на име таксе на одлуку по ревизији износ од 36.768,54 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксној тарифи из Закона о судским таксама.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић